

۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پیرایه: زیور، زینت / گلبن: گل سرخ، بوته گل، بیخ بوته گل / شوریده: عاشق، شیفته، عارف، آشفته / حقه: صندوق: جعبه

۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: موسم: فصل، هنگام، زمان / منت: سپاس، شکر، نیکویی / قدوم: آمدن، قدم نهادن، فرارسیدن / طبیعت: خو، عادت، طبع و سرشت / تیمار: غم، اندیشه، خدمت، (تیمار داشتن: غم‌خواری و محافظت از کسی که بیمار باشد).

۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: رُقعہ: نامه / غوک: قورباغه / مُنگر: زشت، ناپسند / کُمیت: اسب سرخ / مایل به سیاه / مُکاری: کسی که اسب و شتر و الاغ کرایه می‌دهد یا کرایه می‌کند. / اعراض: روی گرداندن از کسی یا چیزی، روی گردانی / باسق: بلند، بالیده / کاینه: موجود / قسیم: صاحب‌جمال

۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. غلط املایی: منصوب ← منسوب (نسبت داده شده)

۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. املای درست واژه‌ها: فراغ: آسایش، آسودگی (فراق: دوری) / قربت: نزدیک گرداندن (غربت: دور شدن، غریب شدن) / منسوب: نسبت داده‌شده (منسوب: آویخته، گماشته شده)

۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

املای درست واژه: منسوب: نسبت داده شده (منسوب: نصب‌شده، گماشته)

۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مرجع ضمیر «شان» در این سروده «آزاد سرو سیستانی» و «ماخ سالار»، راویان شاهنامه‌اند که در متن درس «خوان هشتم» به این دو اشاره شده است.

۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیت ج: تشبیه: پیک نظر / بیت د: مجاز: عالم مجاز از مردم عالم / بیت ب: حسن تعلیل: دلیل ادبی و شاعرانه برای برخاستن شر و آشوب در جهان به واسطه زیبایی معشوق / بیت الف: ایهام: راست ۱- درست ۲- اندازه

۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

بیت «۱»: «جمله» ایهام دارد: ۱- معنای دستوری جمله ۲- جملگی، همه

بیت «۲»: «باری» ایهام دارد: ۱- یک‌بار ۲- خلاصه، به هر حال

بیت «۳»: «شانه»: ایهام تناسب دارد.

بیت «۴»: «نیست که نیست» ایهام دارد: ۱- اصلاً وجود ندارد. ۲- تماماً وجود دارد.

۱۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اضافه‌ی ۱ تشبیهی: سمند سخن / اضافه‌ی استعاری: کنگره‌ی عرش، چشم دل، پایه‌ی افکا
تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه ۱: «۱»: اضافه‌ی تشبیهی: شاهد آرزو، اسب فصاحت / اضافه‌ی استعاری: رخ اندیشه، گیسوی بید / گزینه ۲: «۲»: اضافه‌های تشبیهی: کیمیای عشق، مهد زمین / اضافه‌های استعاری: دوش نسیم، گوش طرب
گزینه ۳: «۳»: اضافه‌های تشبیهی: اکسیر مراد، سیلاب غم / اضافه‌های استعاری: دست روزگار، حمله‌ی حسد

۱۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. الف) «شمع صفت»، «بهار نومیدی»، «گل انجام»: ۳ تشبیه

ب) «خانه‌ی گردون»، «هلال‌وار»: ۲ تشبیه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «رفیقان» جمله‌ی ندایی‌ست و فعلی از قبیل «با شما سخن می‌گویم»، «بنگرید»، «عنایت کنید» و مانند این‌ها از پایان آن حذف شده، «مددی» هم، جمله‌ای است که فعل «کنید» یا «رسانید» از آن حذف شده است. از ابتدای مصراع دوم هم، به تعبیری فعلی مانند «بیاید» حذف شده، اگر «تا» را از نوع تشویق و ترغیب معنی کنیم، و به تعبیر دیگر، «تا» حرف ربط است به معنی «که» و مصراع دوم حذف فعل ندارد. به هر حال در بیت دست کم، دو بار حذف فعل اتفاق افتاده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خدا را: تو را به خدا [قسم می‌دهم] (به تعبیری)

(۲) همان بهتر [است].

(۴) دردا: چه بسیار درد [می‌کشم].

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «میم» در «میل» دوم مصراع دوم بیت گزینه (۴)، مضاف‌الیه «چشم» است در «چشم میل بکشی».

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در تمام گزینه‌ها به استثنای بیت گزینه (۳)، ضمیر در انتهای ابیات نقش مضاف‌الیه دارد. تنها در بیت گزینه (۳) است که نقش ضمیر پیوسته مفعول است: نمی‌دانم که چشم بیمار چه کسی او را (مفعول) رنجور می‌گرداند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه (۳) «عاشق با تمام وجود و از جان به معشوق عشق می‌ورزد.» در سایر گزینه‌ها «عاشق غم عشق را به بهای جان می‌خرد».

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت دوم: تقابل عقل و عشق (و ناچیز بودن عقل در مقابل عشق) مفهوم سایر ابیات: ارزش بخشی عشق هاتف اصفهانی:

جان‌گذاری اگر به آتش عشق / عشق را کیمیای جان بینی

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. بیت پرسش و سه گزینه‌ی ۱، ۲ و ۳ نهایت فساد جامعه را بازگو می‌کنند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

بیت آ: سختی‌های دوران فراغ، نمی‌توانند شیرینی وصال را مک‌در کند.

بیت ب: لذت رسیدن به یار، سختی‌های دوره‌ی هجران را نمی‌تواند که از یاد ببرد.

بیت ت: تلخی هجران به حدی آزاردهنده است که شیرینی وصال را نادل‌پذیر می‌کند.

بیت د: دوری، چاشنی وصال و دوستی است و لذت آنرا بیش‌تر می‌کند.

بیت س: به وصال یار نرسیده‌ام و تنها رنج دوری از عشق او بهره‌ی من است.

بیت ش: به کیمیای وصال تو نمی‌رسم و فقط از دوری تو جانم می‌گدازد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت گزینه‌ی ۲ مثل عبارت صورت سؤال، کامیابی و رسیدن به مقصود را در گرو صبری و شکیبایی می‌داند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۴: ستایش ظاهر و باطن ممدوح

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ترجیح باطن بر ظاهر

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «فَعَدَ»: نشست (فعل ماضی ساده) / «مَعَ عُلَمَاءَ»: با دانشمندانی / «يَتَعَلَّمُونَ»: (علم) فرا می‌گرفتند / «يَفْقَهُونَ»: دانا می‌کردند، دانش می‌آموختند / «الْجُهَّالَ»: نادان‌ها نکته مهم درسی
وقتی در متنی «فعل ماضی + ... + فعل مضارع» داشته باشیم، فعل مضارع به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
خطاها به ترتیب: ملتی ... هستند (تفاوت ساختار)، تا با یکدیگر ... آشنا شوند - ملتی، (مفهوم «تا بتوانند» در عبارت عربی وجود ندارد) - رنگهایشان مختلف است (تفاوت ساختار)، روش‌هایشان متنوع است (تفاوت ساختار)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اشتباهات گزینه‌های دیگر:
(۱) صلح‌آمیز «السلمی» صفت است نه خبر / و این (اضافی است.) / برانگیخته است (چنین فعلی در عبارت عربی دیده نمی‌شود.) / آگاه باشید «علیکم» ترجمه نشده است.
(۲) به‌صورت صلح‌آمیز «السلمی» قید نیست. / زندگی کنید «تعایش» مصدر است نه فعل امر / حیرت‌زده شوند «حیرت» متعدی است نه لازم. / اختلافات «الخلاف» مفرد است نه جمع.
(۴) باعث ... شده است (چنین کلمه‌ای در عبارت عربی وجود ندارد.) / غرب «الغربیین» صفت است. / در حال تلاش «یحاولون» فعل مضارع است. / حتماً (در جمله عربی قید تأکید دیده نمی‌شود.)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «لا أمل لمن ...»: (لا نفی جنس) هیچ امیدی ندارد کسی که ... / «قد قطع»: بریده است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أمله»: امیدش / «و هو يأمل»: (جمله‌ی حالیه) در حالی که امید دارد / «أن یُساعده»: به او کمک کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱: هیچ گلی وجود ندارد که زنبور عسل عاشق آن نباشد.
گزینه‌ی ۲: و او می‌تواند شهد گل‌ها را بخورد و آن‌ها را از بین نبرد.
گزینه‌ی ۴: پس یاد بگیر که از هر چیزی بدون تلف شدن آن لذت ببری.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
در گزینه ۳ «نُجِّلَ» درست ترجمه نشده است. [در اینکه کارهای خوبان را به تأخیر بیاندازیم هیچ تعجبی نیست].

«پدر و مادر باید در تربیت فرزندان خود بسیار بکوشند، همان‌طور که اسلام بر تربیت فرزندان تأکید می‌کند. چرا که تربیت درست آنان سلامت جامعه و پیشرفت آن را تضمین می‌نماید. بی‌تردید تربیت کاری دشوار و تلاشی است که به زمان نیاز دارد و این کار، از بهترین کارهایی است که پدر و مادر به آن می‌پردازند. تربیت، فرزند را برای انجام نقش خود به نفع خودش و جامعه و امتش آماده می‌کند و بی‌شک اقدام هرانسانی به (ایفای) نقش خود باعث پیشرفت او و جامعه‌اش از نظر اخلاق، ایمان و سازندگی می‌شود. و هرکس نقش خود را در خانواده و جامعه ایفا نکند، پس نتیجه، همان شکست و زیان است. قطعاً تربیت، امنیت فکری فرزند را محقق می‌سازد و او را از اشتباهات و گناهان دور می‌کند و او را در رویارویی با افکار منفی حمایت می‌کند. همین‌طور او را به اخلاق برتر هم‌چون فداکاری و بردباری و بخشش و خیرخواهی برای دیگران آراسته می‌کند. تربیت منحصر و محدود به پدر و مادر نیست بلکه در کنار خانواده، مسوولیتی برای مدرسه و مساجد و دوستان و رسانه‌ها هم‌چون تلویزیون و روزنامه‌ها است.»

.....

مطابق تأکید متن، از آثار فردی تربیت فرزند می‌توان به «دور ساختن از گناهان و اشتباهات» اشاره کرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه‌ی ۱: ترجمه‌ی عبارت: آراستگی به افکار منفی (نادرست)
گزینه‌ی ۲: ترجمه‌ی عبارت: پیشرفت جامعه و سلامت آن (نادرست)
گزینه‌ی ۴: ترجمه‌ی عبارت: خیرخواهی برای خود و خانواده‌ی خود (نادرست)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مطابق متن، تربیت صحیح باعث می‌شود که «فرزند به ایفای نقش خود به سود خود و

جامعه‌اش بپردازد!» تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه‌ی ۱: ترجمه‌ی عبارت: فرزند خودش را برای تربیت آماده کند! (نادرست)
گزینه‌ی ۲: ترجمه‌ی عبارت: فرزندان فقط برای خودشان خیرخواهی داشته باشند! (نادرست)
گزینه‌ی ۴: ترجمه‌ی عبارت: فرزندان هر کار دشواری را که به وقتی طولانی نیاز دارد، قبول کنند! (نادرست)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی عبارت: فرزند با دشواری‌هایی مواجه می‌شود و فقط تربیت درست، قدرت او را

برای مواجهه با آن‌ها می‌افزاید! (نادرست). تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: ترجمه‌ی عبارت: برتری دادن دیگران بر خود، از اخلاق پسندیده‌ای است که تربیت شایسته را منعکس می‌کند! (درست)

گزینه‌ی ۳: ترجمه‌ی عبارت: فرزندان همان جوانان آینده‌ی امت هستند پس برای ساخت جامعه‌ای موفق باید، به تربیتشان اهتمام بورزیم! (درست)

گزینه‌ی ۴: ترجمه‌ی عبارت: نقش خانواده در ایجاد رفتار کودکان، از زمانی که کوچک باشند، بزرگ است! (درست)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. متن بر منحصر کردن پدر و مادر به تربیت فرزند تأکید ندارد، بلکه سایر بخش‌ها از جمله

مدارس، مساجد، دوستان و رسانه‌ها را در امر تربیت درست، مسوول می‌داند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: «مزید ثلاثی بزیدة حرفین اینین» نادرست است، چون این فعل فقط یک حرف زائد دارد. (ملاک در تعیین حروف زائد، صیغه‌ی مفرد مذکر غایب از فعل ماضی است.)

گزینه‌ی ۳: «مجرد ثلاثی، مجهول، فی محلّ خبر» نادرست است. فعل داده شده مزید ثلاثی و معلوم است.

گزینه‌ی ۴: «من مصدر «هوَّكَد» نادرست است. مصدر آن «تأکید» از باب تفعیل است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: «للمخاطب، ماضیه: تَحَقَّقْ، مصدره: تَحَقَّقْ» نادرست است. فعل داده شده مفرد مؤنث غایب و از باب تفعیل است.

گزینه‌ی ۳: «مجهول، فاعله محذوف» نادرست است. فعل داده شده معلوم است.

گزینه‌ی ۴: «حروفه الأصلية: ت ح ق» نادرست است. «تَحَقَّقْ» از ریشه‌ی «ح ق ق» است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: «مضاف‌الیه ...» نادرست است. «شاق» صفت است.

گزینه‌ی ۳: «من مزید ثلاثی» نادرست است. اسم فاعل از مصدر مزید ثلاثی با «أ» شروع می‌شود. همچنین «معرفة» نادرست است.

گزینه‌ی ۴: «اسم مبالغه» نادرست است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «تَعَلَّمَ» فعل ماضی است و «تَعَلَّمَ» فعل امر است. می‌توان آن‌را با هر دو حالت خواند. تقدّم: ماضی / اجلس: مضارع / بَلِّغ: ماضی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ مصدر فعل ثلاثی مزید وجود ندارد. دَقْتُ کنید «الانفاق: جمع نَفَق» را با «الانفاق» اشتباه نگیرید. در سایر گزینه‌ها «التفتیش، احتفالاً و إطفاء» مصدر فعل‌های ثلاثی مزید و به‌ترتیب در باب‌های «تفعیل، افتعال و إفعال» هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «لَا تَنْقَطِعْ» مصدرش «انْقِطَاع» بر وزن «انْفِعال» است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: «يَحْتَفِلُ» مضارع است و مصدرش «احْتِفَال» بر وزن «إِفْتِعال».

گزینه‌ی ۳: «انْتَظِرُوا» امر است و مصدرش «انْتِظار» بر وزن «إِفْتِعال».

گزینه‌ی ۴: «يَشْتَغِلُ» مضارع است و مصدرش «اشْتَغال» بر وزن «إِفْتِعال».

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) انْتَظِرُوا: فعل امر از شکل فعل «إِفْتِعال»

ترجمه: «پس بگو نهان فقط از آن خداست، پس منتظر بمانید همانا من همراه شما از منتظران هستم.»

(۲) انْتَبَهُوا: فعل ماضی از شکل فعل «إِفْتِعال»

ترجمه: مردم خفتگانند؛ پس هرگاه بمیرند، بیدار می‌شوند.

(۳) انْقَطَعَ: فعل ماضی از شکل فعل «انْفِعال»

ترجمه: خدای من، امیدم از مردم قطع شده است و تو امیدم هستی.

(۴) انْفَتَحَتْ: فعل ماضی از شکل فعل «انْفِعال»

ترجمه: مدارس در ایران در فصل پاییز باز شدند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «أَنْتُمْ عُلَمَاءُ»: با توجه به ضمیر «أَنْتُمْ» فعل آن به‌صورت امر و با عین‌الفعل مکسور صحیح می‌شود: «أَنْتُمْ عُلَمَاءُ» و یا «هَما عُلَمَاءُ» صحیح می‌باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فعل «تَحْمَلُ» ماضی باب «تَفَعَّلَ» و دارای دو حرف زائد است، ولی فعل‌های «يَسَاعِدُونَ»، «يَقْدُمُونَ»، «أَحْسِنُ» و «أَحْسَنَ» دارای یک حرف زائد می‌باشند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به عبارت قرآنی «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ» چون موجودات هر لحظه احساس نیاز می‌کنند خداوند هر لحظه دست‌اندرکار امری است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هرچه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیش‌تر شود، نیاز (فقر) به او را بیش‌تر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیش‌تر ابراز می‌کند: «أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ: شما به خداوند نیازمند هستید»، برای همین فقر و نیاز به خداوند است که پیامبر گرامی ما با آن مقام و منزلت خود در پیشگاه الهی عاجزانه از خداوند می‌خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد و او را به حال خود واگذارد نکند: «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا: خدایا هیچ‌گاه مرا چشم به هم زدنی به خودم وامگذار.»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. توحید در خالقیّت عبارت از این است که معتقد باشیم که خداوند تنها مبدأ و خالق جهان است؛ موجودات همه مخلوق او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد و آیه‌ی شریفه‌ی «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» مؤید آن است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر بگوییم نیاز به خدا هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌شود، نیازمندی مطلق موجودات به خدا را بیان داشته‌ایم و اگر بگوییم هر موجودی در حد خوش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است، از حدود موجودات، نسبی بودن جلوه‌گری صفات خدا را برداشت می‌کنیم.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بنابراین، جمله‌ی «لا اله الا الله» فقط یک شعار نبود بلکه التزام به آن همه‌ی زندگی فرد تازه مسلمان در رابطه با خدا و ... تغییر می‌داد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کلمات «دائماً» و «نیازهای موجودات» ما را به‌سوی آیه‌ی (يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ) راهنمایی می‌کند. فیض‌رسانی از امور و افعال خداوند در مقام تدبیر امور عالم است، که به توحید در ربوبیت اشاره می‌نماید.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برخی گمان می‌کنند که یک معلول در بقای خود نیازی به علت ندارد. در حقیقت یک معمار علت اصلی ساختمان نیست و به ساختمان و اجزای آن وجود نبخشیده است. وظیفه‌ی او جابه‌جایی اجزاء و قرار دادن آن‌ها در جایشان بوده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منظور از توحید در خالقیّت این است که خداوند تنها مبدأ و خالق جهان است. موجودات همه از او هستند و در کار آفرینش، شریک و همتایی ندارد. به عبارت دیگر، جهان از اصل‌های متعدد پدید نیامده است: (قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بی‌همتایی خداوند در آفرینش و خلقت یعنی توحید در خالقیّت و آیه‌ی کریمه‌ی «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» بیانگر این موضوع است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین (صلوات الله علیهم) در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آن‌ها بدانیم. اما اگر این توانایی را از خدا و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفابخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است. این توانایی فقط به زمان حیات پیامبر اکرم (ص) اختصاص ندارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» پیامد اعتقاد به خدا و جهان آخرت و انجام عمل صالح، نداشتن ترس و غم است. و خداوند متعال در پاسخ کافران که زندگی را منحصر به زندگی دنیوی می‌پندارند «وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا» می‌فرماید: «وَ مَا لَكُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ» البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آیه‌ی صورت سؤال، امکان معاد را با اشاره به پیدایش نخستین انسان به اثبات می‌رساند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خداوند حکیم است و لازمه‌ی حکمت خدا این است که هیچ کاری از کارهای او بیهوده و عبث نباشد. اگر خداوند تمایلات و گرایش‌هایی را در درون انسان قرار داده، امکانات پاسخ‌گویی به آنان تمایلات و نیازها را نیز در عالم خارج قرار داده است.

معاد لازمه‌ی حکمت الهی است و حکمت الهی دلیل بر ضرورت معاد است. بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ و ۲) اگر خداوند گرایش به زندگی جاوید را در وجود انسان قرار دهد و سپس او را در حالی که مشتاق حیات ابدی است، نابود کند، این کار با حکمت خداوند سازگار نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انسان شک در وجود معاد ندارد بلکه علت انکارش این است که او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند. (سوره قیامت آیه ۵)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در ترجمه‌ی آیه‌ی ۲۴ سوره‌ی جاثیه از قول کافران گفته شده است که «و ما را فقط گذشت روزگار نابود می‌کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این دیدگاه زندگی دنیوی هم‌چون خوابی کوتاه و گذراست آن‌گونه که پیامبر (ص) می‌فرماید: الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا: مردم در این دنیا در خوابند هنگامی که بیدار می‌شوند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آیه «ام نجعل الذین...» بیان‌گر ضرورت معاد است، بدین معنا که رخ ندادن امری محال و نارواست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به عبارت شریفه قرآنی (إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ)، سرای آخرت زندگی حقیقی و اصیل است و دنیا بازی و سرگرمی بوده و غیر اصیل می‌باشد.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مرگ در دیدگاه منکران معاد، انهدام و نیستی و در دیدگاه پیامبران الهی، انتقال به جهانی دیگر است. هم‌چنین با توجه به پیامدهای دیدگاه منکران معاد، گروهی که می‌کوشند راه غفلت از مرگ را پیش بگیرند، خود را به هر کاری سرگرم می‌سازند تا آینده‌ی تلخی را که در انتظار دارند، فراموش کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هرکس که چیزی را پدید آورد (خالقیت) مالک آن نیز هست. از آنجا که خداوند تنها خالق جهان است، پس تنها مالک آن نیز هست یعنی مالکیت خداوند برخاسته (معلول) خالقیت خداوند است. توحید در ولایت به این معناست: خداوند پیامبر (ص) را مسیر و مجرای ولایت خویش قرار داده است و اگر خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، بدین معناست که ایشان را واسطه‌ی ولایت خود و رساننده‌ی فرمان‌هایش قرار داده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زمان آینده ساده را بیان می‌کند. هرگاه عمل برحسب قصد، تصمیم و برنامه‌ریزی قبلی باشد، آینده نزدیک را بیان می‌کند و معمولاً برای چنین عملی از **be going to** استفاده می‌شود. ولی **will** معمولاً برای تصمیم‌های آنی یا لحظه‌ای یا برای آینده‌ی نسبتاً دور به کار می‌رود. **be going to** همچنین علاوه بر آینده‌ی نزدیک، برای پیش‌بینی براساس شواهد و دلایل همراه باشد، استفاده می‌شود. **Will** همچنین برای ارائه پیشنهاد، قول یا تهدید استفاده می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ترجمه‌ی جمله: «همان‌طور که تصمیم گرفته‌ام، قصد دارم تابستان آینده با هواپیما به لندن سفر کنم.»
نکته‌ی مهم درسی:

از ساختار «مصدر بدون **be going to + to**» برای بیان این که با قصد و برنامه‌ریزی قبلی می‌خواهیم کاری را در زمان آینده انجام دهیم، استفاده می‌کنیم.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. آینده ساده با **be going to**

۱ (۰/۵)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نقش **you** برای فعل **invite** (دعوت کردن) مفعولی است، پس نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه‌های ۳ و ۴). از سوی دیگر، با توجه به وجود فعل کمکی **should** جمله باید در زمان حال باشد (رد گزینه‌ی ۲). همچنین دقت کنید که برای جای خالی دوم، منطقی‌ترین پاسخ **best** (بهترین) می‌باشد چرا که به یک لباس از میان تمام لباس‌ها برتری می‌دهد. اما تحت شرایط خاصی که فرد تنها ۲ لباس داشته باشد می‌توان از **better** هم استفاده کرد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم جمله نشان دهنده کاری است که در حال حاضر در جریان است باید از زمان حال استمراری فعل استفاده کرد و چون جمله با مفعول شروع شده است، پس شکل فعل به صورت مجهول به کار می‌رود.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. **News** اسم مفرد است و جمله به صورت مجهول می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه: کتاب با این توضیح آغاز می‌شود که چرا برخی از زبان‌ها در معرض خطر هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اولین تجربه‌ی تنهایی یک بچه هنگامی است که او را برای خواب در گهواره می‌گذارند.
(۱) طبیعت (۲) دشت (۳) گهواره (۴) قبر

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه: تصمیمات بسیار مهمی گرفته شد و رئیس از کمیته برای خدمات فداکارانه (متعهدانه) و داوطلبانه‌ی آن‌ها برای منفعت رساندن به جامعه تشکر کرد.

(۱) علاقه‌مند (۲) در معرض خطر (۳) متعهد / فداکار (۴) شناخته نشده / ناشناس

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر کارمندی انتظار می‌رود که وسیله‌اش را در شرایط عالی نگهداری کند.

(۱) استراتژی (۲) تولید (۳) شرط (۴) اطمینان

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وقتی که او از میز برخاست، به طور واضح معنی آن (علامت) ..... رفتن ما بود.

(۱) شکست (۲) علامت (signal) (۳) دزد (۴) کمبود

بازی‌های المپیک بیش از ۲۰۰۰ سال پیش در المپیا، شهر کوچکی در یونان، تأسیس شد. این بازی‌ها با دو هدف ایجاد شد. یکی این‌که قابلیت‌های بدنی و عملکرد ورزشی مردان جوان آن (یونان) را نمایش بدهد. در آن زمان فقط مردان یونانی اجازه رقابت داشتند. در واقع زنان حتی اجازه تماشای بازی را هم نداشتند و تنها تماشاگران، مردها بودند. هدف دیگر، ترویج روابط خوب بین شهرهای یونان بود. مردم ملیت‌های دیگر برای شرکت کردن (در مسابقات) دعوت نمی‌شدند. بر سر برنده هر مسابقه تاجی ساخته شده از برگ‌های زیتون قرار داده می‌شود و ممکن بود مجسمه‌اش در المپیا قرار بگیرد تا همه ببینند. وقتی ورزشکاران برنده به شهرهایشان برمی‌گشتند، با آن‌ها به عنوان قهرمان رفتار می‌شد چون با بردشان، شهرت و افتخار را برای (شهر) زادگاهشان به همراه می‌آوردند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (۱) تأسیس کرد (۲) تأسیس شد (۳) تأسیس کرده است (۴) تأسیس شده است

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

نکته: برای ساخت ترکیب ملکی، از صفت ملکی its استفاده می‌کنیم که به کشور یونان برمی‌گردد: «مردان جوانش».

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه‌های (۲ و ۳): (دیگران) ضمیر هستند و نمی‌توانند در کنار اسم (goal) قرار بگیرند.

گزینه (۱): حرف تعریف the ندارد در حالی که می‌دانیم داریم از کدام «هدف» حرف می‌زنیم: «هدف تأسیس المپیک»، پس از حرف تعریف the استفاده می‌کنیم تا نشان دهیم که «هدف» برایمان مشخص است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

(۱) دعوت نمی‌کردند (۲) در حال دعوت کردن نبودند (۳) دعوت نمی‌شدند (۴) دعوت نکرده‌اند

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(۱) وطن، سرزمین مادری (۲) قاره (۳) جامعه (۴) (شهر) زادگاه

هنری فورد (۱۸۶۳ - ۱۹۴۷) اولین کسی بود که کشف کرد چگونه می‌توان اتومبیل را ارزان و در تعداد انبوه تولید کرد. او پسر یک کشاورز بود که نزدیک دیربون میشیگان در آمریکا زندگی می‌کرد، کسی که از باندون در ایرلند از اقیانوس اطلس گذر کرده (و به آمریکا) آمده بود. با وجود این، هنری از وقتی که یک پسر کوچک بود به ماشین‌آلات بیش‌تر از کشاورزی علاقه‌مند بود و اغلب پول جیبی‌اش را با تعمیر کردن ساعت‌های همسایه‌ها درمی‌آورد. وقتی که ۱۶ سال داشت مزرعه را ترک کرد و به دیترویت رفت و از آن زمان به‌جز مدت کوتاهی که در مزرعه بود، او از یک شغل مهندسی به شغل مهندسی دیگر مسیر (زندگی) خود را به پیش برد. او اولین موتور خود را در سال ۱۸۹۳ در آشپزخانه‌اش ساخت و سه سال بعد اولین اتومبیل با «کالسکه بدون اسب» خود را در کارگاهی در خانه‌اش ساخت. این (اتومبیل) به نام چهارچرخ معروف بود. او کسب‌وکار خودش را (با عنوان) شرکت موتور فورد در سال ۱۹۰۳ راه‌اندازی کرد و بین سال‌های ۱۹۰۸ و ۱۹۲۷ بیش از ۱۵ میلیون اتومبیل تنها از مدل معروف T فروخت.

روش فورد «سود کم و فروش بالا» بود. به عبارت دیگر او روی هر اتومبیلی که می‌فروخت، سود خیلی کمی می‌کرد، اما چون وسیله‌های نقلیه او ارزان بودند بسیاری از مردم آن‌ها را خریدند و بنابراین سودهای کوچک جمع شد و به پول زیادی تبدیل شد. او یکی از اولین افرادی بود که از روش‌های تولید انبوه استفاده کرد. (روشی) که در آن خطوط متحرک مونتاژ با «تسمه‌های نقاله» قطعات را برای کارگران می‌آوردند به‌جای این‌که کارگران مجبور باشند برای مونتاژ کردن قطعات با این طرف و آن طرف رفتن وقت تلف کنند. سر هم کردن یک اتومبیل حدود ۹۳ دقیقه طول می‌کشید.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کدام گفته در مورد هنری فورد صحیح نیست؟

- (۱) بعد از مهندس شدن، هنری فورد هرگز در مزرعه کار نکرد.
- (۲) او اولین موتورش را در سال ۱۸۹۳ در آشپزخانه‌اش ساخت.
- (۳) هنری فورد از یک شغل مهندسی به شغل مهندسی دیگر مسیر (زندگی) خود را به پیش برد.
- (۴) او اولین اتومبیل خود را در سال ۱۸۹۶ در کارگاهی در خانه‌اش ساخت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

کلمه mount (افزایش یافتن، زیاد شدن) که در پاراگراف دو زیر آن خط کشیده شده نزدیک‌ترین معنی را به ..... دارد.

- (۱) کشیدن
- (۲) کامل کردن
- (۳) افزایش یافتن
- (۴) ارزیابی کردن

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. روش فورد ..... بود.

- (۱) فروختن اتومبیل به ثروتمندان
- (۲) فروش اتومبیل‌های بیش‌تر با قیمت پایین‌تر
- (۳) دادن پول زیاد به دیگران
- (۴) تولید اتومبیل با استفاده از فعالیت‌های بیش‌تر توسط کارگران

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. روش تولید انبوه ..... است.

- (۱) وادار کردن کارگران به بردن قطعات
- (۲) دادن پول زیاد به کارگران
- (۳) وادار کردن کارگران به صرف وقت برای این طرف و آن طرف رفتن
- (۴) حرکت دادن خطوط مونتاژ برای آوردن قطعات برای کارگران

تعداد حالتی که دو حرف S کنار هم باشند برابر $\frac{7!}{2!}$ و تعداد حالتی که دو حرف S کنار هم و دو حرف C کنار هم باشند، برابر $6!$ است، پس برابر $5! \times 15 = 6! - \frac{7!}{2!}$ است.

$$5! \times 15 = 1800$$

برای شمارش تعداد حالت فضای مطلوب، پدر و مادر یک دانش‌آموز به $\binom{6}{1}$ و از بین ۵ خانواده دیگر ۳ خانواده انتخاب کرده و یکی از ۲ حالت پدر یا مادر را انتخاب می‌کنیم.

$$P = \frac{\binom{6}{1} \times \binom{5}{3} \times 2 \times 2 \times 2}{\binom{12}{5}} = \frac{20}{33}$$

$$S = \{(د, د, د), (د, د, پ), (د, پ, د), (د, پ, پ), (پ, د, د), (پ, د, پ), (پ, پ, د), (پ, پ, پ)\}$$

پیشامد A که تعداد فرزندان دختر بیشتر باشد:

$$A = \{(د, د, د), (د, د, پ), (د, پ, د), (پ, د, د)\}$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

نکته: جایگشت n شی که n_1 شیء آن از نوع اول، n_2 شی آن از نوع دوم، ... و n_k شی آن از نوع k ام می‌باشد، برابر است با:

$$\frac{n!}{n_1! n_2! \dots n_k!}$$

از ۴ حرف، ۲ حرف انتخاب شده است. پس ابتدا باید دو حرف دیگر را انتخاب کنیم. سپس جایگشت کل حروف را محاسبه نماییم.

جایگشت ۴ حرف که ۲ حرف آن تکراری است.

$$\text{BUSINESS} \quad \begin{array}{c} \uparrow \\ \binom{5}{2} \times \frac{4!}{2!} = 10 \times 12 = 120 \\ \downarrow \end{array}$$

انتخاب ۲ حرف از حروف B, U, I, E, N

$$\binom{n}{4} = \frac{n!}{(n-4)!4!}$$

$$P(n-1, 3) = \frac{(n-1)!}{(n-1-3)!} = \frac{(n-1)!}{(n-4)!}$$

طرفین وسطین می‌کنیم:

$$2\binom{n}{4} = P(n-1, 3) \Rightarrow \frac{2n!}{(n-4)!4!} = \frac{(n-1)!}{(n-4)!} \Rightarrow \frac{2n(n-1)!}{4!} = \frac{(n-1)!}{1} \Rightarrow \frac{2n}{4!} = \frac{1}{1}$$

$$\Rightarrow 2n = 4! \Rightarrow n = \frac{4 \times 3 \times 2 \times 1}{2} = 12$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از ۱ تا ۹، نه عدد داریم که ۴ تای آنها (۸، ۶، ۴، ۲) اعداد زوج و ۵ تای آنها فرد هستند.

$$\binom{4}{2} \times \binom{5}{1} = \frac{4!}{(4-2)!2!} \times \frac{5!}{(5-1)!1!} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2! \times 2} \times \frac{5 \times 4!}{4! \times 1} = 6 \times 5 = 30$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دوازده نقطه داریم که انتخاب سه نقطه از آن برابر $n(s) = \binom{12}{3} = 220$ می‌دانیم در یک مثلث با سه نقطه غیر واقع بر یک خط ساخته می‌شود بنابراین در حالتی که هر سه نقطه از خطوط مایل یا از خط افقی انتخاب شود، مثلثی به وجود نمی‌آید.

$$n(A) = n(s) - \left[\binom{3}{3} + \binom{4}{3} + \binom{5}{3} \right] = 220 - 15 = 205$$

در نتیجه

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(s)} = \frac{205}{220} = \frac{41}{44}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دو حالت (۳ زن و ۰ مرد) و یا (۲ زن و ۱ مرد) خواهیم داشت، پس:

$$P(A) = \frac{\binom{6}{3}\binom{4}{0} + \binom{6}{2}\binom{4}{1}}{\binom{10}{3}} = \frac{\frac{6!}{3!3!} \times 1 + \frac{6 \times 5}{2} \times 4}{\frac{10!}{3!7!}} = \frac{20 + 60}{120} = \frac{8}{12} = \frac{2}{3}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در جایگاه صدگان عدد صفر نمی‌تواند قرار گیرد. پس به ۳ حالت پر می‌شود. چون قرار است ارقام متمایز باشند پس تکرار مجاز نیست، برای خانه‌های بعدی به ترتیب ۳ و ۲ حالت باقی می‌ماند.

$$\boxed{3} \quad \boxed{3} \quad \boxed{2} = 3 \times 3 \times 2 = 18$$

↑   ↑   ↑
 ۲ رقم از صفر به همراه ۴، ۳
 چهار رقم   رقم دیگر   یا ۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در پرتاب هر تاس احتمال آمدن مضرب ۳ برابر $\frac{2}{6} = \frac{1}{3}$ است. چون پرتاب سه تاس مستقل از هم اند، احتمال این که هیچ یک از سه تاس مضرب ۳ نباشد برابر $\frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3} = \frac{8}{27}$ لذا احتمال لااقل یکی از اعداد رو شده مضرب ۳ باشد.

$$P(A') = 1 - \frac{8}{27} = \frac{19}{27}$$

$$n(S) = 6^3 (, ,) : p(A) = \frac{4^3}{6^3} = \frac{8}{27} \xrightarrow{\text{مضرب ۳ باشد}} 1 - \frac{8}{27} = \frac{19}{27}$$

$$\xrightarrow{\text{مضرب ۳ نباشد}} n(A) = \underline{4} \underline{4} \underline{4} = 4^3$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\frac{x^2 + 30 - x^2 - 5x - 5}{x - 5} = 0 \Rightarrow \frac{-5x + 25}{x - 5} = 0 \Rightarrow -5x + 25 = 0 \Rightarrow -5x = -25 \Rightarrow x = \frac{-25}{-5} = 5$$

جواب $x = 5$ غیر قابل قبول است، زیرا منخرج را صفر می کند. پس این معادله ریشه ندارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$\frac{9x^2 + x - 3x^3 - 3}{3x^2 - 1} \xrightarrow{\text{فاکتورگیری}} \frac{3(3x^2 - 1) - x(3x^2 - 1)}{3x^2 - 1} \xrightarrow{\text{فاکتورگیری}} \frac{(3x^2 - 1)(3 - x)}{3x^2 - 1} = 3 - x$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

اگر حقوق مدیر تولید را x فرض کنیم، حقوق هر کارگر $\frac{x}{3}$ و حقوق مدیرعامل $\frac{3}{4}x$ است. مطابق فرض سؤال می توان نوشت:

$$\begin{array}{ccc} \text{۲ مدیر تولید} & \text{۶ کارگر} & \text{۱ مدیر عامل} \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 2 \times x & + & 6 \times \frac{x}{3} & + & \frac{3}{4}x = 23/1 \Rightarrow 2x + 2x + \frac{3x}{4} = 23/1 \\ \Rightarrow \frac{4x + 4x + 3x}{4} = 23/1 \Rightarrow 11x = 46/2 \Rightarrow x = 4/2 \end{array}$$

بنابراین حقوق مدیر تولیدی $4/2$ میلیون تومان و حقوق کارگر $1/4 = \frac{4/2}{3} = \frac{x}{3}$ میلیون تومان است.

$$\frac{x-2}{3x-3} + \frac{6(x-1)}{x-2} = 3 \Rightarrow \frac{(x-2)^2 + (3x-3)(6x-6)}{(3x-3)(x-2)} = 3$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - 4x + 4 + 18x^2 - 18x - 18x + 18}{3x^2 - 6x - 3x + 6} = 3$$

$$\Rightarrow 19x^2 - 40x + 22 = 9x^2 - 27x + 18 \Rightarrow 10x^2 - 13x + 4 = 0$$

$$\Delta = (-13)^2 - 4(10)(4) = 169 - 160 = 9$$

$$x = \frac{13 \pm \sqrt{9}}{2 \times 10} = \begin{cases} \frac{13+3}{20} = \frac{16}{20} = \frac{4}{5} \\ \frac{13-3}{20} = \frac{10}{20} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

ریشه بزرگتر $\frac{4}{5}$ است.

$$\left. \begin{aligned} (3 \text{ و } 2) &= (3 \text{ و } a-b) \\ (2 \text{ و } 4) &= (2 \text{ و } a+b) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \begin{cases} a-b=2 \\ a+b=4 \end{cases} \Rightarrow \begin{aligned} a &= 3 \\ b &= 1 \end{aligned}$$

$$a-2b = 3-2=1 \quad (1, 3) \neq (a-2b, -1)$$

پس به ازای هیچ مقدار a عبارت تابع نیست.

$$\frac{X}{18} = \frac{X}{t} + \frac{X}{t-15} \Rightarrow \frac{1}{18} = \frac{1}{t} + \frac{1}{t-15} = \frac{2t-15}{t(t-15)} \Rightarrow t^2 - 15t = 18(2t-15)$$

$$\Rightarrow t^2 - 51t + 270 = 0 \Rightarrow t = 45$$

$$\begin{aligned} (2, a+b), (2, 6) \in f &\Rightarrow a+b=6 \\ (3, 2), (3, a-b) \in f &\Rightarrow a-b=2 \\ \begin{cases} a+b=6 \\ a-b=2 \end{cases} \\ \hline 2a=8 &\Rightarrow a=4 \\ a+b=6 &\xrightarrow{a=4} 4+b=6 \Rightarrow b=2 \\ \sqrt{a^2+b^2} &= \sqrt{(4)^2+(2)^2} = \sqrt{16+4} = \sqrt{20} = \sqrt{4 \times 5} = 2\sqrt{5} \end{aligned}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دو زوج مرتب هنگامی با یکدیگر برابرند که مؤلفه‌های آن‌ها نظیر به نظیر با یکدیگر برابر باشند، لذا داریم:

$$(x^3 - 1, x^2 - 1) = (x - 1, x + 1) \Rightarrow$$

$$\begin{cases} x^3 - 1 = x - 1 \Rightarrow x^3 - x = 0 \Rightarrow x(x^2 - 1) = 0 \\ \Rightarrow x(x - 1)(x + 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x - 1 = 0 \Rightarrow x = 1 \\ x + 1 = 0 \Rightarrow x = -1 \end{cases} \\ x^2 - 1 = x + 1 \Rightarrow x^2 - x - 1 = 0 \Rightarrow (x - 2)(x + 1) = 0 \\ \Rightarrow \begin{cases} x - 2 = 0 \Rightarrow x = 2 \\ x + 1 = 0 \Rightarrow x = -1 \end{cases} \end{cases}$$

همان‌طور که ملاحظه می‌کنید دو زوج مرتب تنها به‌ازای $x = -1$ جواب مشترک دارند و دو زوج مرتب دارای مؤلفه‌های نظیر به نظیر برابرند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا ۲ ساعت و ۲۴ دقیقه را به ساعت تبدیل می‌کنیم، داریم:

$$2 + \frac{24}{60} = 2 + \frac{2}{5} = \frac{12}{5} \text{ ساعت}$$

حال اگر زمانی را که محمد کار را به تنهایی انجام می‌دهد A ساعت در نظر بگیریم، خواهیم داشت:

$$\frac{1}{A} + \frac{1}{\frac{12}{5}} = \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{1}{A} = \frac{5}{12} - \frac{1}{4} = \frac{5}{12} - \frac{3}{12} = \frac{2}{12} = \frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow A = 6 \text{ ساعت}$$

پس محمد در ۶ ساعت پازل را می‌چیند یعنی ۲ ساعت دیرتر از علی این کار را انجام می‌دهد.

$$\frac{1}{y} - y = x - 2 \text{ جایگذاری می‌کنیم.}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$x + 2 - \frac{1}{x+2} = x - 2 \Rightarrow x + 2 - \frac{1}{x+2} - x + 2 = 0 \Rightarrow 4 - \frac{1}{x+2} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{4(x+2) - 1}{x+2} = 0 \Rightarrow \frac{4x+8-1}{x+2} = 0 \Rightarrow \frac{4x+7}{x+2} = 0$$

$$4x+7=0 \Rightarrow x = -\frac{7}{4}$$

حاصل کسری برابر صفر است که صورت آن صفر باشد، پس:

۱۰۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
نوع سجع‌ها موارد: الف) ۲ مطرف + ۱ متوازی ب) ۱ مطرف + ۱ متوازن + ۲ متوازی ج) ۱ مطرف + ۴ متوازی
د) ۱ متوازن + ۳ متوازی ه) ۲ مطرف + ۱ متوازی و) ۱ مطرف + ۳ متوازی ز) ۱ متوازن + ۲ متوازی

۱۰۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. علامت هجاهای یک مصراع از گزینه «۳»:

ب	اظ	ها	ر	هس	تی	م	شو	دا	غ	خج	لت
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-

۱۰۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۱ واژه‌های دلستان، بوستان و مکان سجع می‌باشد.

۱۰۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

چُن	شَب	رُ	وَان	پو	یَد	هَ	مِی	دَر	تِی	رِ	شَب
-	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-
۱				۲						۳	

۱۰۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تقطیع بیت سؤال:

کشیده	کشیده	کشیده	کشیده	کشیده	کشیده	کشیده	کشیده	کشیده	کشیده	کشیده	کشیده
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-

نه هجای کوتاه - پنج هجای کشیده

۱۰۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. متن سؤال از کتاب ترجمه‌ی تفسیر طبری گرفته شده که جزو آثار دینی محسوب می‌شود.

۱۰۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شش هجای کوتاه ← ن / ت / وا / نم / ی / ن / صی / حت / ش / ن / وم.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: پنج هجای کوتاه ← با / ر / م / ذل / لت / ب / ت / وا / نم / ک / شید

گزینه‌ی «۲»: چهار هجای کوتاه ← ب / آ / زا / ر / مو / ری / ن / یر / زد / ج / هان

گزینه‌ی «۴»: سه هجای کوتاه ← خ / دا / تر / سی / ن / با / شد / رو / ز / غا / رت

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نشانه‌ی هجای کوتاه U و نشانه‌ی هجای بلند - است. برای تقطیع مصراع داده شده ابتدا آن را به خط عروضی می‌نویسیم سپس نشانه‌های هر هجا را در مقابلش قرار می‌دهیم:

ث   را   من   چش   م   در   را   هم
U   -   -   -   U   /   -   -   -   -

که همان وزن «مفاعیلن مفاعیلن» قدیم است. البته پس از نوشتن نشانه‌ها آن‌ها را سه تا سه تا یا چهارتا چهارتا تقسیم می‌کنیم و مشخص می‌کنیم. تکرار مفاعیلن را در عروض، بحر هزج می‌گویند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هرگاه دو واژه پایانی جملات فقط هم‌وزن باشند، از نظر آرایه‌های ادبی، «سجع متوازن» گویند. کلمات «حیف و طرح» سجع متوازن ساخته‌اند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱: ۴ هجا   گزینه ۲: ۵ هجا   گزینه ۳: ۴ هجا   گزینه ۴: ۴ هجا

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۲۲)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

زین

وزن مشترک سایر گزینه‌ها:
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران: محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا) بهار علاوه بر آشنایی عمیق با زبان فارسی و ادبیات کهن، از مسائل روز جامعه نیز آگاهی داشت و این شناخت و توانمندی را در خدمت آزادی و وطن‌خواهی درآورد. او، با زبان حماسی و در سبک خراسانی شعر می‌سرود. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سید اشرف‌الدین گیلانی (۲) عارف قزوینی (۴) فرّخی یزدی

شاخص‌ترین سخنور دوره بازگشت، سیداحمد هاتف اصفهانی است که با ترجیع‌بند موحّدانه خود، نام و احترام خاصی پیدا کرده است. هاتف با آذر بیگدلی و صباحی بیدگلی دوستی نزدیکی داشت و در دیوان او اخوانیاتی خطاب به این دو سخنور نامی دیده می‌شود.

گزینه‌ی ۱: مفاعِلن فاعِلاتِن مفاعِلن فاعِلن
گزینه‌ی ۲: به دو وزن مستفعل مستفعل مستف و مفعول مفاعیل مفاعیل مفاعی می‌توان تقطیع کرد.
گزینه‌ی ۳: فاعِلاتِن فاعِلاتِن فاعِلاتِن فاعِلن
گزینه‌ی ۴: فاعِلاتِن فاعِلاتِن فاعِلاتِن فاعِلان

گزینه‌ی ۲: مفاعِلن فاعِلاتِن مفاعِلن فاعِلاتِن
گزینه‌ی ۳: فاعِلاتِن فاعِلاتِن فاعِلاتِن فاعِلن
گزینه‌ی ۴: مفعول فاعِلاتِن مفعول فاعِلاتِن

ص	ب	پ	تَه	ن	ی	ت	پی	ر	می	فُ	زُو	شا	مد
-	U	-	U	U	-	-	-	U	-	U	-	UU	-
مفاعِلن				فاعِلاتِن				مفاعِلن				فاعِلن	

باغ	باک	گر	چند	رو	زی	صح	بَ	ت	گل	با	یَ	دش
-	U	-	U	-	-	-	U	U	-	-	U	-
فاعِلاتِن				فاعِلاتِن				فاعِلاتِن				فاعِلن

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گسترش مدارس جدید، تأسیس دانشگاه تهران و رواج آموزش تاریخ به عنوان یک رشته‌ی علمی در دوره‌ی معاصر، به ترویج و توسعه‌ی روش پژوهش علمی تاریخ در ایران کمک شایانی کرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. منابع پژوهش دوره‌ی معاصر تاریخ ایران نسبت به دوران پیش از آن کثرت و تنوع فراوانی دارند و انواع کتاب‌های تاریخی و ادبی نوشته شده است. از جمله کتاب تایخ منتظم ناصری و صدرالتواریخ که مؤلف آن‌ها محمدحسن خان اعتمادالسلطنه است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نوشته‌های تاریخی بخش قابل توجهی از نخستین آثار ترجمه شده از زبان‌های اروپایی به زبان فارسی را تشکیل می‌دادند و ترجمه آن‌ها تأثیر بسزایی در آشنایی نویسندگان و مورخان ایرانی با بینش و روش مورخان اروپایی داشت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تاریخ‌نگاری سستی، ادامه‌ی وقایع‌نگاری‌ها و مجلس‌نویسی‌های دوره‌ی صفوی و پیش از آن محسوب می‌شود. مورخان سستی اغلب اهل شعر و ادب بودند و آثار خود را با خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند. تذکر: مورخان سستی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی (گزینه‌ی ۲) و سنجش و نقد منابع (گزینه‌ی ۴) توجه نداشتند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شاهرخ (نوه‌ی نادر)، از قلمرو وسیع نادر، به شهر مشهد بسنده کرد و حکومتش تا زمانی که آقامحمدخان قاجار آن را از میان برداشت (۱۲۱۲ ق)، ادامه یافت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سقوط اصفهان و فروپاشی حکومت صفویان (۱۱۳۵ ق / ۱۱۰۲ ش / ۱۷۲۳ م) موجب آشفتگی امور و بروز هرج و مرج و آشوب‌های داخلی شد. افغان‌ها به دلیل ناتوانی در تسلط بر تمام قلمرو صفوی و ناآشنایی با اصول کشورداری، نتوانستند حاکمیت مقتدری تشکیل دهند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سلوکیان اقوام گوناگون را تنها به زور زیر فرمان خود داشتند و هیچ‌گاه نتوانستند حس همزیستی و یگانگی با اقوام ایرانی را در قلمرو خود ایجاد کنند و فرهنگ یونانی نتوانست در ایران گسترش و نفوذ عمیق پیدا کند، بنابراین، پایه‌های حاکمیت سیاسی و نظامی سلوکیان بر ایران سست و لرزان بود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تا حدود دو قرن پیش و قبل از این‌که خط میخی رمزگشایی و خوانده شود و کاوش‌های باستان‌شناسی آغاز شود، مورخان ایرانی بر پایه‌ی ترجمه‌ی خدای‌نامه‌های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستان‌های شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می‌نوشتند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عمده‌ی توجه شاهان سلوکی به مناطق غربی قلمرو خودشان بود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وضعیت اقتصاد و معیشت ایران در دوران باستان همواره تحت تأثیر عوامل سیاسی، مدیریتی و اقلیمی قرار داشت. یکی از اهداف اصلی شکل‌گیری تشکیلات اداری (نظام دیوان‌سالاری) در ایران باستان، رسیدگی به وضعیت دخل و خرج کشور و سامان دادن منابع درآمد و مخارج عمومی بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علاوه بر سنگ‌نوشته‌ها، در کاوش‌های تخت جمشید بیش از سی هزار لوح گلی به زبان ایلامی کشف گردیده که تاکنون حدود چهار تا پنج هزار لوح خوانده و ترجمه شده‌اند. این لوح‌ها اطلاعات سودمندی درباره‌ی اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دوره‌ی هخامنشیان ارائه می‌دهند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خشایارشا، پسر و جانشین داریوش می‌باشد. آتنی‌ها یکی از شهرهای یونانی‌نشین آسیای صغیر به نام میلئوس (ملطیه) را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند و سپس به همراه شورشیان به سارد هجوم آورده و آنجا را به آتش کشیدند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از اقدامات مهم داریوش در زمینه‌ی توسعه‌ی راه‌های دریایی اتصال دریای سرخ به رود نیل بود که او هنگام سفر به مصر دستور داد با حفر کانالی، دریای سرخ به رود نیل متصل گردد. در دوران حکومت سلوکیان، از حجم مبادله‌ی کالاهای ارزان قیمت کاسته شد و در عوض اشیای تجملی، جای آن‌ها را گرفت.

۱۳۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از محتوای لوح‌های گلی کشف شده از خزانه‌ی تخت‌جمشید معلوم می‌شود که در زمان هخامنشیان، کارگاه‌هایی وجود داشته که متعلق به شاه بودند و اشیاء و مواد خوراکی موردنیاز کاخ‌شاهی را تولید می‌کردند. استادکاران و صنعت‌گرانی که از سرتاسر قلمرو پهناور هخامنشی در این کارگاه‌ها مشغول به کار بودند.

۱۴۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به‌طور کلی عمده‌ترین منابع درآمد حکومت در ایران باستان عبارت بود از: انواع مالیات‌ها، شامل مالیات کشاورزی و دام، مالیات پیشه‌وران و مالیات سرانه، عوارض گمرکی، حمل و نقل و راهداری و حق بهره‌برداری از معادن و جنگل‌ها

۱۴۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اطلاع از میزان رشد جمعیت، پایه‌ی محاسبه‌ی فرمول دو برابر شدن جمعیت است. زمان به دست آمده سبب می‌شود تا برای آینده، پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهند.

۱۴۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی ساسانیان، کشور به سرزمین، خوره، تسوگ یا تسوج و رستاک تقسیم شده بود.

۱۴۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی صفویه، افشاریه، زندیه و قاجار عناصر اصلی تقسیمات کشوری به ترتیب عبارت بودن از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه.

۱۴۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تقسیمات سیاسی کشوری در ایران، متناسب با موقعیت و زمان تغییر می‌یابد.

۱۴۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$\text{میزان مرگ و میر - میزان موالید} \\ \text{کل جمعیت همان سال} \times 100 = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{2,000,000 - 400,000}{160,000,000} \times 100 = 1$$

۱۴۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با اینکه فعالیت‌های زراعی در کشورمان بسیار گوناگون است، محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفت و خسارات طبیعی، نوسانات آب و هوایی و ... از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است امروزه با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور، توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های مدرت آبیاری تغییر یابد.

۱۴۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آریایی‌ها از شمال دریای خزر به علت سرما و از دست دادن چراگاه‌ها، به سمت جنوب دریای خزر مهاجرت کردند و پس از ورود آریاییان به غلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی «کوچک» را ویس و آبادی «بزرگ‌تر» را «گئو» می‌نامیدند. در هر کشوری هرم سنی به «برنامه ریزان» کمک می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت آن کشور آشنا شوند و از آن برای برنامه‌ریزی استفاده کنند.

۱۴۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ایران در زمان قاجار دارای چهار ایالت بود:

۱) آذربایجان

۲) خراسان و سیستان

۳) فارس و بندر

۴) کرمان و بلوچستان

۱۴۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\text{میزان مرگ و میر - میزان موالید} \\ \text{کل جمعیت همان سال} \times 100 = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{1,000,000 - 400,000}{60,000,000} \times 100 = 1$$

۱۵۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایران در زمان قاجار چهار ایالت ۱- آذربایجان ۲- خراسان و سیستان ۳- فارس و بندر ۴- کرمان و بلوچستان داشت. و در زمان ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت)، حوزه (استان)، قسوک (شهرستان)، رستاک (دهستان) تقسیم شده بود.

۱۵۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تصویر زیر مربوط به روابط شهر و روستا را به دقت تفسیر کنید:

۱۵۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مهاجرانی که از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ مهاجرت می‌کنند، عمدتاً کارگر ساده و فاقد مهارت و تخصص‌اند. از سوی دیگر، فرصت‌های شغلی در شهر محدود است؛ به همین سبب، این مهاجرات وارد بخش غیررسمی اقتصاد می‌شوند.

۱۵۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آستانه‌ی نفوذ، یعنی حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونت‌گاه دارند. دامنه‌ی نفوذ، یعنی بیش‌ترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکونت‌گاه طی می‌کنند.

۱۵۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین ملاک تفاوت تشخیص شهر و روستا ← فعالیت‌های اقتصادی متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ← میزان جمعیت

۱۵۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۵۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۵۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موارد ب و د مفهوم درستی از مقر را بیان می‌کنند.

۱۵۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دامنه‌ی نفوذ یک سکونتگاه، یعنی بیش‌ترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از آن سکونتگاه طی می‌کنند.

۱۵۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۶۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۱۶۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۱: ابهام در مرجع ضمیر

گزینه‌ی ۳: توسل به معنای ظاهری (لفظ سر)

گزینه‌ی ۲: نگارشی کلمات

گزینه‌ی ۴: توسل به معنای ظاهری (دل و دماغ نداشتن)

۱۶۲

گزینه ؟ پاسخ صحیح است. عبارات این گزینه می‌توانند دو معنا بدهد: «تو نادانی و من مانند تو نیستم» و «تو نادان نیستی و من هم این‌گونه هستم»

گزینه ۲؟ پاسخ صحیح است. فقط در عباراتی که دلالت التزامی یا تضمینی داشته باشند، امکان بروز مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری وجود دارد. در گزینه‌ی ۳ سوخت به معنای التزامی به کار رفته است. (خراب شدن)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر دو معنای یک کلمه را با هم اشتباه بگیریم، باعث مغالطه‌ی اشتراک لفظ و اگر دو دلالت یک کلمه را اشتباه بگیریم، باعث مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارتی که مشترک لفظی باشد اگر قرینه‌ای در جمله وجود نداشته باشد می‌تواند منجر به برداشت‌های متفاوتی از آن عبارت باشد. (رد گزینه ۱) برداشت‌های متفاوت از یک عبارت و لفظ هم می‌تواند با به کار بردن دلالت مطابقی به جای تضمینی یا التزامی اتفاق بیفتد. (رد گزینه ۲) عبارات دو پهلو هم منجر به مغالطه ابهام در مرجع ضمیر می‌شود. (رد گزینه ۳)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. انسان به طور طبیعی قواعد منطق را رعایت می‌کند و لازم نیست حتماً از علم منطق آگاهی داشته باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مراد از دلالت یک لفظ بر معنا آن است که ذهن انسان با شنیدن یک لفظ به معنای آن منتقل می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انسان برای بیان و انتقال افکار خود به دیگران از الفاظ استفاده می‌کند و از آنجا که خطای در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطای در اندیشیدن (تعریف و استدلال) شود، در منطق به مبحث الفاظ توجه خاصی می‌شود. علم منطق به زبان خاصی وابسته نیست و وارد قواعد صرفی و نحوی نمی‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اشتباه گرفتن کلماتی که ظاهری مشترک دارند (ولی معنا و مدلول و مفهوم مختلف)، باعث بروز مغالطه «اشتراک لفظ» می‌شود. اما اگر صرفاً تلفظ یکسان باشد، ولی املاً متفاوت باشد منجر به مغالطه شیوه نگارش کلمات می‌شود؛ مثل «سفر» و «صفر».

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انسان برای بیان و انتقال افکار خود به دیگران از الفاظ استفاده می‌کند. از آنجا که خطای در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطا در اندیشیدن شود، به مبحث الفاظ در منطق توجه خاصی می‌شود. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: منطق وابسته به زبان خاصی نیست لذا وارد مباحث صرف و نحو نمی‌شود.

گزینه‌ی ۲: اشاره‌ای به خطای اندیشه نشده است.

گزینه‌ی ۳: منطق علم جلوگیری از خطای اندیشه است و در گزینه اشاره‌ای به آن نشده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه به دو بخش تقسیم می‌شود: هستی‌شناسی (وجودشناسی)، معرفت‌شناسی. هستی‌شناسی و یا همان وجودشناسی درباره قوانین و احکام کلی و عام حاکم بر هستی و وجود بحث می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معرفت و شناخت، خودش نوعی هستی و وجود است؛ بنابراین، معرفت‌شناسی نیز در دل هستی‌شناسی قرار می‌گیرد. یعنی وقتی بخواهیم اقسام وجود را بررسی کنیم، قطعاً علم و شناخت نیز بررسی می‌شود، اما امروزه به دلیل توسعه‌ی این بخش از فلسفه، آن هم به طور مستقل در نظر گرفته شده است؛ ولی در اصل، این گونه نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. زیربناهای علوم و مبانی آن‌ها در فلسفه‌های مضاف قرار دارد. برای مثال، مبانی علوم اجتماعی را باید در فلسفه‌ی علوم اجتماعی و مبانی فیزیک را در فلسفه‌ی فیزیک شناخت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حس و عقل دو ابزار شناختی و معرفتی انسان هستند و بحث از حدود و مرزهای آنها در شناخت عالم مادی یا غیرمادی، بحثی معرفت‌شناسانه است؛ زیرا به طور کلی از توانایی شناخت آدمی صحبت می‌کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۲). شناخت تجربی نیز یکی از انواع شناخت انسان است که بررسی ابزارهای معرفتی و شناختی دخیل در کسب این نوع معرفت، در حیطه‌ی معرفت‌شناسی قرار می‌گیرد (رد گزینه‌ی ۴)؛ اما بحث از «هوش» و «حل معادلات ریاضی» بیش‌تر در حوزه‌ی روان‌شناسی و توانایی‌های مغز انسان است که از طریق آزمایش و تجربه بررسی می‌شود، نه فلسفه و معرفت‌شناسی.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «می‌توان برای هر رشته‌ی علمی یک فلسفه نیز طراحی کرد». دامنه‌ی فلسفه‌های مضاف بسیار گسترش پیدا کرده (رد گزینه‌ی ۱). فلسفه‌ی تکنولوژی به تأمل فلسفی بر ماهیت امر تکنولوژیک می‌پردازد (رد گزینه‌ی ۲). فلسفه‌ی اولی یکی از دو بخش اصلی فلسفه است نه از شاخه‌های فلسفه (رد گزینه‌ی ۴).

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سؤالات مهمی برای بشر مطرح بوده که به اصل هستی و وجود مربوط می‌شود، نه خصوصیات و ویژگی‌های یک وجود خاص، مانند این‌که ... آیا جهان به سمت تکامل است یا فروپاشی؟

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فلسفه، عهده‌دار پاسخ قانون‌مند به پرسش‌های بنیادین درباره‌ی انسان و هستی و جهان است، نه بررسی پرسش‌هایی که در علوم گوناگون مطرح است. آنچه به موضوعات فلسفی وحدت می‌بخشد، مسائل بنیادین است نه استفاده از روش تفکر و تعقل چون ریاضیات نیز از این روش استفاده می‌کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وقتی «خود» در معنای حقیقت انسانی به کار برود، «خودشناسی» معادل همان «انسان‌شناسی» به عنوان یک شاخه‌ی فلسفی خواهد بود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر رشته‌ی علمی، دارای شاخه‌ای از فلسفه نیز هست.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سؤال فلسفی دو ویژگی اساسی دارد، اولاً باید در مورد مسئله‌ای بنیادین (چرایی و چیستی امور) در هر حوزه‌ای باشد و ثانیاً پاسخ آن باید با روش عقلی و استدلالی باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فلسفه تومیسم بنیان‌گذارش متأثر از ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود (توماس آکوئیناس) و این باعث شده بود تفکر ارسطویی نیز دوباره با آن آشنایی پیدا شود ولی هیچ ربطی این جریان به گزنوفانس ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وقتی می‌خواهیم بگوییم دو چیز متفاوت مانند الف و ب هستند، باید بگوییم «الف موجود است.» و «ب موجود است.» پس در این حالت، موضوعات قضیه‌ها متفاوت؛ اما محمول‌هایشان یکسان است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وقتی چیزی را می‌بینیم، دست کم وجودش برای ما شناخته می‌شود؛ اما لزوماً ماهیتش برای ما مشخص نمی‌شود؛ اما مطمئناً متوجه می‌شود که وجود و هستی از ماهیت و چیستی آن شیء جداست. پس با دیدن یک شیء دو حیثیت مختلف هستی داشتن و چیستی داشتن برای ما تفکیک می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر این حمل وجوبی باشد قضیه صادق خواهد بود (رد گزینه‌ی ۲) اگر امتناعی باشد کاذب خواهد بود (رد گزینه‌های ۱ و ۴) در صورتی که رابطه موضوع و محمول امکانی باشد حمل محمول بر موضوع می‌تواند گزاره‌ای صادق بسازد یا کاذب.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این‌که اساساً ازدهای هفت‌سری وجود دارد یا خیر مورد بحث ما نیست. بلکه بحث بر سر این است که اگر ازدهای هفت‌سری وجود داشته باشد هفت‌سر بودن برایش ضروری است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر رابطه‌ی موضوع و محمول قضیه وجوبی باشد، با تحلیل ذهنی می‌فهمیم که قضیه همواره صادق است و اگر این رابطه امتناعی باشد، قضیه همواره کاذب خواهد بود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت اول حمل ضروری و اولی ذاتی است. محمول و موضوع غیر از هم نیستند و دو مفهوم عین هم و یکسان هستند. انسان ممکن‌الوجود است و می‌توانست باشد و یا نباشد، وجودش ضرورت ذاتی ندارد، ولی در عبارت دوم، محمول وجود هرگز عین یا جزء مفهوم ماهیت نیست، یعنی محمول غیر از موضوع است و وجود داشتن برای موجود، نیازمند اثبات است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انسان ناطق می‌تواند موجود باشد و می‌تواند موجود نباشد، پس ممکن‌الوجود است. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) دایره‌ی سه‌ضلعی نیز محال است که موجود باشد، پس ممتنع‌الوجود است. (رد گزینه‌ی ۴) خاتم پیامبران هم مفهومی ممکن‌الوجود است؛ زیرا می‌توانست موجود نباشد. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر محمول قضیه جزئی از ذات یا ماهیت موضوع باشد، آنگاه رابطه‌ی آن دو ضروری است. از میان گزینه‌ها، تنها محمول «نوعی شکل» برای موضوع «مستطیل» ضروری است و جزئی از ذات و ماهیت مربع محسوب می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر فیزیولوژیک، در دوره‌ی نوجوانی اندام‌های داخلی بدن نیز رشد قابل توجهی دارند، به طوری که اندازه و ظرفیت شش سه برابر و اندازه‌ی قلب دو برابر قبل می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. الف) نوجوانان در جنبه‌ی شناختی رشد، به مهارت فراحافظه دست پیدا می‌کنند که تلاش برای بهبود حافظه جزء شاخصه‌های آن است.

ب) تحریک‌پذیری و بی‌ثباتی در احساسات و هیجانات، از ویژگی‌های رشد هیجانی در دوره‌ی نوجوانی است. ج) اندام‌های درونی بدن در دوره‌ی نوجوانی، رشد قابل توجهی دارند که سه برابر شدن ظرفیت شش‌ها از جمله آن‌ها است.

د) نمونه‌ای از رشد اجتماعی دوره‌ی کودکی، بازیه‌های موازی در ۴ یا ۵ سالگی است. دوره‌ی کودکی اول، از ۲ تا ۶ سالگی را دربرمی‌گیرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اولین علامت رشد اجتماعی در ۳ - ۲ ماهگی لبخند اجتماعی است. ترس از غریبه‌ها در ۸ ماهگی است و بازی‌های موازی در ۴ یا ۵ سالگی می‌باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

عدم توانایی در صحبت کردن ← مشکل در توانایی‌های زبانی ← مشکل در رشد شناختی
اصرار بیش از حد بر خواسته‌ها برای خرید اسباب‌بازی ← مشکل در رشد هیجانی
سهم برادر خود را به زور گرفتن ← عمل غیراخلاقی ← مشکل در رشد اخلاقی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبه رشد، رشد جسمانی - حرکتی در کودکی است. از زمان تولد تا نوجوانی، رشد جسمانی - حرکتی با سرعت و تغییرات بسیاری همراه است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر متخصصان رشد علاوه بر عوامل زیستی، عوامل محیطی نیز در تغییرات رشدی مؤثر هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. منظور از رشد اخلاقی در این جا همان انجام عمل اخلاقی است، هر چند ممکن است دلیل انجام عمل اخلاقی متفاوت باشد. بررسی گزینه‌ها:

(۱) کودکان در ابتدا هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند، به همین دلیل مسئول رفتار خود نیستند و عنصر اخلاقی به حساب نمی‌آیند.

(۲) بازی‌های موازی ← ۴ یا ۵ سالگی

(۳) رشد اخلاقی ← تعیین می‌کند که انسان‌ها در رابطه با دیگران چگونه باید رفتار کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از تکالیف اصلی رشد در دوره نوجوانی، شکل‌گیری هویت است. شناخت و توصیف نوجوان ارزشی و اخلاقی به خویشتن است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

جسمانی: بزرگ شدن مغز، بلند شدن قد، ...
 شناختی: حل مساله، تفکر، تصمیم‌گیری، زبان آموزی ...
 هیجانی: ابراز شادی، کنترل خشم، نفرت، ابراز محبت ...
 اخلاقی: رعایت حقوق دیگران ...
 اجتماعی: روابط با همسالان ...

جنبه های رشد:

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- جهان اجتماعی زنده و سالم: فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند و مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد.
 - نگاه تک خطی به جوامع: همه‌ی جهان‌های اجتماعی شبیه یک‌دیگرند و تفاوت جهان‌های اجتماعی همانند تفاوت مراحل مختلف رشد موجود زنده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- ارزش‌ها و عقاید، عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند.
 - باور و اعتقاد انسان نسبت به اصل جهان، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.
 - پدیده‌هایی که بُعد معنایی و ذهنی بیشتری دارند مثل عقاید، ارزش‌های اجتماعی و کنش‌های درونی
 - در جهان اجتماعی بُعد ذهنی پدیده‌ها، اهمیت بسیار دارد.
 - وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم. نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نهادهای اجتماعی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در زمان واحد، در سرزمین‌های متعدد، فرهنگ‌های یکسانی شکل می‌گیرند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تفاوت‌های مربوط به عناصر محوری

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در دیدگاه جهان‌های اجتماعی در عرض هم، جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یک‌دیگر استفاده کنند؛ اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهد.

هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز براساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی و عناصر محوری باشد. آن‌را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند. تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یک‌دیگر وابسته‌اند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

در قرن بیستم نتایج این باور که مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند، مورد تردید قرار گرفت و زمینه‌ی رونق و غلبه تفسیر و رویکرد تفسیری فراهم شد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند؛ یعنی هر وقت در یک جامعه، مسئله‌ی خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره‌ی آن نیز فراهم می‌گردد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

علوم اجتماعی ظرفیت دآوری درباره‌ی علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را نیز دارند. علوم اجتماعی، درباره‌ی فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آنها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه‌ی صحیح استفاده کنند. از این رو، علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در دیدگاه اول، تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست. دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است. دانش عمومی در مقابل دانش علمی از ارزش ناچیزی برخوردار است. دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

رویکرد دوم در تقابل با رویکرد اول، این تفکیک را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه‌ی دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت بلکه بازسازی واقعیت هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. این دیدگاه برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

در رویکرد سوم، دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و حیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد. دانش عمومی نیز دانش غیرموثق و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد. دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جهان اجتماعی، یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد، آسیب‌ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده باشند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند.

جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داندست و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زبان یک پدیده‌ی اجتماعی است. ما درباره‌ی این پدیده‌ی اجتماعی، هم «دانش عمومی» و هم «دانش علمی» داریم. با مقایسه‌ی دانش کاربران با دانش متخصصان زبان فارسی می‌توان به تفاوت دانش عمومی با دانش علمی پی برد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی، با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهم و شریک می‌شویم. این نوع دانش را دانش عمومی می‌نامند. اگر فردی در موقعیتی قرار بگیرد که آگاهی مشترک وجود نداشته باشد، مجبور است پیش از انجام هر کاری، فکر کند تا آگاهی لازم را برای انجام دادن آن به‌دست آورد، در صورتی که آن عمل موفقیت‌آمیز باشد، دفعات بعد برای انجام دادن آن از همان دانش قبلی استفاده می‌کند. گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ در ارتباط با دانش علمی درست می‌باشند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر آنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود، مطالعات مدرسه‌ای، دانشگاهی و ... می‌آموزند، ذخیره‌ی آگاهی یا ذخیره‌ی دانشی آن‌ها را شکل می‌دهد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هنگامی که جهان‌های اجتماعی براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی داشته باشند در ذخیره‌ی دانش آن جوامع، تعارضاتی پدید می‌آورد، مثلاً جهان متجدد فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داندست و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کرد. وقتی چنین رویکردی، به جوامع دیگر که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بیند و علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند سرایت می‌کند، در این جوامع، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد. در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) دستمزد ۶ میلیون تومان بالاتر از نقطه‌ی تعادلی است، در نتیجه بازار با مازاد عرضه (کمبود تقاضا) نیروی کار مواجه است.

ب) دستمزد تعادلی بازار ۳/۵ میلیون تومان است که در آن مقدار عرضه و تقاضا برابر است.

پ) در سطح دستمزد ۱/۵ میلیون تومان تقاضا برای نیروی کار زیاد است اما افراد کمی مایل به کار هستند، در نتیجه بازار با مازاد تقاضای نیروی کار مواجه است.

ت) در سطح دستمزد پایین‌تر از دستمزد تعادلی، مقدار نیروی کار عرضه شده، کم‌تر از مقدار تعادلی است.

گزینه ؟ پاسخ صحیح است.

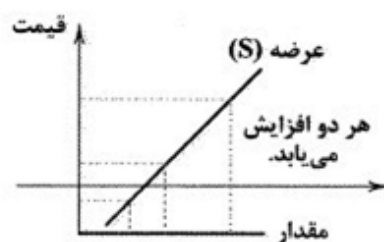

الف) مقادیر جدول نشان‌دهنده مقادیر تقاضا است (زیرا با افزایش قیمت، مقادیر کاهش می‌یابند.) و نمودار نشان‌دهنده نمودار عرضه می‌باشد (شیب نمودار صعودی است و بیانگر رابطه مثبت قیمت و مقدار است.) در سطح قیمت ۶۰۰ ریال، ۵۰۰ کیلو عرضه و تقاضا خواهیم داشت. لذا قیمت ۶۰۰ ریال قیمت تعادلی و مقدار ۵۰۰ کیلو مقدار تعادلی خواهد بود.

ب) در سطح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی در بازار با مزاد عرضه (کمبود تقاضا) مواجه می‌شویم. لذا در قیمت ۷۰۰ ریال در بازار با مزاد عرضه‌ای معادل ۲۰۰ کیلو ($۶۰۰ - ۴۰۰ = ۲۰۰$) مواجه‌ایم.

ج) در سطح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با کمبود عرضه (مازاد تقاضا) مواجه می‌شویم. در این حالت چون گروهی از مصرف‌کنندگان به خرید کالای مورد نیاز خود موفق نخواهند شد، این گروه برای خرید کالا حاضرند مبلغ بیشتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. بنابراین در قیمت ۵۰۰ ریال قیمت باید به میزان ۱۰۰ ریال افزایش یابد تا به سطح قیمت تعادلی (۶۰۰ ریال) برسیم.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

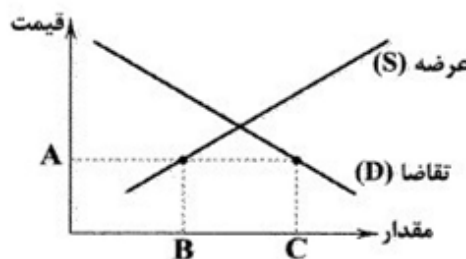

الف)

$$\text{نرخ تورم} = \frac{\text{سطح قیمت های قدیم} - \text{سطح قیمت های جدید}}{\text{سطح قیمت های قدیم}} \times 100$$

ب)

$$\Rightarrow \frac{570,000 - 500,000}{500,000} \times 100 = \frac{70,000}{500,000} \times 100 = 14 \text{ درصد}$$

ج)

در این حالت کمبود عرضه یا مازاد تقاضا داریم.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. الف) منحنی تقاضا و قیمت ب) از چپ به راست «نزولی» است ج) معکوس د) محور افقی بیانگر «مقدار کالا» و محور عمودی بیانگر «قیمت کالا» است ه) کاهش «قیمت» و افزایش «تقاضا» است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سطح قیمت کمتر از قیمت تعادلی، در بازار با کمبود عرضه مواجه می‌شویم؛ زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است؛ در حالی که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه‌ی کافی ندارند، در نتیجه تولید و عرضه آن کم می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انحصارگر غیرقانونی معمولاً با افزایش قیمت خود به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌زند، بنابراین دولت باید مانع شکل‌گیری آن و تبانی برخی از تولیدکنندگان شود. اما انحصار طبیعی و قانونی مشروط به مواظبت و مقررات‌گذاری صحیح دولت می‌تواند برای مصرف‌کننده سودمند باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

انسان برای رفع نیازهای خود ناگزیر از مصرف بعضی کالاها و خدمات است. هریک از این کالاها یا خدمات مورد نیاز توسط تعدادی بنگاه تولید می‌شود و سپس مصرف‌کنندگان آن‌ها را خریداری می‌کنند و به مصرف می‌رسانند. از این رو برای هر کالا می‌توان دو گروه تولیدکننده و مصرف‌کننده در نظر گرفت. تولیدکنندگان با هدف به‌دست آوردن سود به تولید کالاها می‌پردازند و مصرف‌کنندگان نیز برای رفع نیاز خود، کالاها را خریداری می‌کنند. نحوه تصمیم‌گیری و اقدام تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آن‌ها را نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی با عنوان «رفتار اقتصادی» شناخته می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) FE کمبود عرضه را در این نمودار نشان می‌دهد که مقدار آن $1200 = 300 - 1500$ است.

ب) نقطه‌ی C نقطه‌ی تعادل و قیمت ۳۰۰ قیمت تعادلی است.

ج) اگر قیمت کالایی در حال کاهش باشد، به دلیل وجود مازاد (فزونی عرضه بر تقاضا) قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.

د) در قیمت ۴۰۰ ریال، مقدار عرضه ۱۲۰۰ و مقدار تقاضا ۶۰۰ می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تصمیم تولیدکنندگان در مورد میزان تولید یک کالا از عواملی چون سطح قیمت آن کالا هزینه‌های تولید و پیش‌بینی تولیدکنندگان در مورد رونق یا رکود بازار متأثر می‌شود.